



Bruxelles, den 1. juli 2025
(OR. en)

10340/25

ECOFIN 795
UEM 295
ECB
EIB

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	RÅDETS HENSTILLING om godkendelse af Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag

RÅDETS HENSTILLING

om godkendelse af Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121,

som henviser til forordning (EU) 2024/1263, særlig artikel 17,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

GENERELLE BETRAGTNINGER

- (1) Den 30. april 2024 trådte en reformeret ramme for økonomisk styring i EU i kraft. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning¹ udgør sammen med den ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 om gennemførelse af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud² og det ændrede rådsdirektiv 2011/85/EU om medlemsstaternes budgetmæssige rammer³ de væsentligste elementer i EU's reformerede ramme for økonomisk styring. Rammens formål er at fremme sunde og holdbare offentlige finanser og bæredygtig og inklusiv vækst og modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer samt forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Den fremmer også det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse af reglerne.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Rådets forordning (EU) 2024/1264 af 29. april 2024 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

³ Rådets direktiv (EU) 2024/1265 af 29. april 2024 om ændring af direktiv 2011/85/EU om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

- (2) De nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, som medlemsstaterne forelægger Rådet og Kommissionen, er det centrale element i den nye ramme for økonomisk styring. Planerne skal opfylde to mål: i) sikre bl.a., at den offentlige gæld ved udgangen af tilpasningsperioden er på en troværdig nedadgående kurs eller fastholdes på et forsvarligt niveau, og at det offentlige underskud nedbringes og fastholdes under referenceværdien på 3 % af BNP på mellemlang sigt, og ii) sikre gennemførelsen af reformer og investeringer, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og håndterer EU's fælles prioriteter. Med henblik herpå skal hver plan indeholde et mellemfristet tilsagn om en nettoudgiftskurs⁴, som reelt skaber en budgetmæssig begrænsning i hele planens varighed, der dækker en periode på fire eller fem år (afhængigt af den berørte medlemsstats normale valgperiode). Derudover skal der i planen redegøres for, hvordan medlemsstaten vil sikre gennemførelsen af reformer og investeringer, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, navnlig i de landespecifikke henstillinger (herunder dem, der vedrører proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer (PMU), hvis det er relevant), og hvordan medlemsstaten vil håndtere Unionens fælles prioriteter. Perioden for finanspolitisk tilpasning dækker fire år og kan forlænges med op til tre år, hvis medlemsstaten giver tilsagn om at gennemføre en række relevante reformer og investeringer, der opfylder kriterierne i forordning (EU) 2024/1263.
- (3) Når planen er forelagt, skal Kommissionen vurdere, om den opfylder kravene i forordning (EU) 2024/1263.
- (4) På grundlag af en henstilling fra Kommissionen skal Rådet derefter vedtage en henstilling med henblik på at fastsætte den pågældende medlemsstats nettoudgiftskurs og, hvor det er relevant, godkende det sæt af reform- og investeringstilsagn, der ligger til grund for en forlængelse af den finanspolitiske tilpasningsperiode.

⁴ Nettoudgifter som defineret i artikel 2 i forordning (EU) 2024/1263, dvs. offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

BETRAGTNINGER VEDRØRENDE LITAUENS NATIONALE MELLEMFRISTEDE PLAN FOR FINANS- OG STRUKTURPOLITISKE TILTAG

- (5) Den 30. april 2025 forelagde Litauen sin nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag for Rådet og Kommissionen. Planen blev forelagt, efter at den frist, der er fastsat i artikel 36 i forordning (EU) 2024/1263, var blevet forlænget efter aftale med Kommissionen i lyset af Litauens begrundelser. Den aftalte forlængelse skyldes, at der blev afholdt parlamentsvalg den 13. og 27. oktober 2024, som blev efterfulgt af flere måneders regeringsforhandlinger og høringer om det nye regeringsprogram og gennemførelsesplanen herfor⁵.

⁵ Planen for gennemførelse af regeringsprogrammet er en handlingsplan med klare tiltag og frister for gennemførelse af målsætningerne i regeringsprogrammet.

Forløb forud for forelæggelse af planen

- (6) Forud for forelæggelsen af sin plan anmodede Litauen om tekniske oplysninger⁶, som Kommissionen meddelte den 31. januar 2025 og offentliggjorde den 30. april 2025⁷. De tekniske oplysninger angiver det niveau for den strukturelle primære saldo i 2028, der er nødvendigt for at sikre, at det offentlige underskud fastholdes under 3 % af BNP på mellemlang sigt, og at den offentlige gæld forbliver under 60 % af BNP på mellemlang sigt, uden at der træffes yderligere budgetforanstaltninger efter den fireårige tilpasningsperiode. Det mellemlange sigt er defineret som en periode på ti år efter udgangen af tilpasningsperioden. Der blev udarbejdet og fremsendt tekniske oplysninger til medlemsstaten for to scenarier: et scenario, der omfatter overensstemmelse med sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed⁸, jf. artikel 9, stk. 3, i forordning (EU) 2024/126, og et andet, der ikke omfatter denne sikkerhedsforanstaltning.

⁶ Den forudgående vejledning, der gives til medlemsstaterne og Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, omfatter tekniske oplysninger i) uden og med en forlængelse af tilpasningsperioden (dvs. henholdsvis fire og syv år) og ii) med og uden sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed. Den omfatter også de væsentligste initialbetingelser og underliggende antagelser, der lægges til grund i Kommissionens ramme for mellemfristede fremskrivninger af den offentlige gæld. De tekniske oplysninger blev beregnet på grundlag af den metode, der er beskrevet i Kommissionens "Debt Sustainability Monitor 2023" (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Den er baseret på Europa-Kommissionens efterårsprognose 2024 og dennes mellemfristede fremskrivninger til 2033, og BNP-væksten og aldringsomkostningerne på lang sigt er i tråd med Kommissionens og Rådets fælles rapport om befolkningens aldring 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

⁷ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Lithuania.

⁸ I henhold til sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed, jf. artikel 8 i forordning (EU) 2024/1263, skal den årlige forbedring af den strukturelle primære saldo være 0,4 procentpoint af BNP (eller 0,25 procentpoint af BNP i tilfælde af forlængelse af tilpasningsperioden), indtil det strukturelle underskud når ned under 1,5 % af BNP.

Ifølge de tekniske oplysninger, der er meddelt Litauen, skal den strukturelle primære saldo for at sikre overholdelse af de gældende finanspolitiske regler i en tilpasningsperiode på fire år ud fra Kommissionens antagelser udgøre mindst 0,3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028, scenario uden sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed), jf. nedenstående tabel. Til information skal den strukturelle primære saldo, hvis der tages hensyn til sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed, udgøre mindst 0,3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028). Sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed er imidlertid ikke påkrævet for Litauen, som har ret til at modtage tekniske oplysninger.

Tabel 1: Tekniske oplysninger, som Kommissionen har meddelt Litauen

Sidste år i tilpasningsperioden	2028
Minimum for den strukturelle primære saldo (i % af BNP), scenario uden sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed	0,3
<i>Udelukkende til information:</i> Minimum for den strukturelle primære saldo (i % af BNP), scenario med sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed	0,3

Kilde: Kommissionens beregninger.

- (7) I overensstemmelse med artikel 12 i forordning (EU) 2024/1263 førte Litauen og Kommissionen en teknisk dialog i april 2025. Dialogen vedrørte hovedsagelig Litauens påtænkte nettoudgiftskurs og de underliggende antagelser herfor (især BNP-deflator, vækst i potentielt BNP, stock-flow-justeringer, andelen af langfristet gæld, der forfalder hvert år, og lange renter) samt indvirkningen af de endelige data for 2024 (bl.a. statistikker over offentligt underskud og gæld som offentliggjort af Eurostat den 22. april 2025) sammenlignet med de oplysninger, der lå til grund for de tekniske oplysninger, såvel som de reformer og investeringer, der påtænkes gennemført som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og på Unionens fælles prioriteter med hensyn til en retfærdig grøn og digital omstilling, social og økonomisk modstandsdygtighed, energisikkerhed og opbygning af forsvarskapacitet.

- (8) Ifølge de oplysninger, som Litauen har givet i sin plan, gennemførte Litauen fra november 2024 til februar 2025 en høring af civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter, de regionale myndigheder og andre relevante interessenter i overensstemmelse med artikel 11, stk. 3, og artikel 36, stk. 1, litra c), i forordning (EU) 2024/1263.
- (9) Det nationale revisionsorgan, der varetager rollen som finanspolitisk institution (herefter NAO FI) afgav en udtalelse om den makroøkonomiske prognose, som ligger til grund for den flerårige nettoudgiftskurs. NAO FI godkendte den makroøkonomiske prognose og konkluderede, at den er baseret på troværdige makroøkonomiske antagelser og stemmer overens med NAO FI's egne fremskrivninger.
- (10) Planen blev forelagt det nationale parlaments Europaudvalg og efterfølgende godkendt af den litauiske regering den 30. april 2025.

Andre relevante procedurer

- (11) Den 25. oktober 2024 forelagde Litauen sit udkast til budgetplan for 2025. Kommissionen vedtog en udtalelse om nævnte udkast til budgetplan den 26. november 2024⁹.
- (12) Den 2. maj 2025 anmodede Litauen om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for at tage højde for højere forsvarsudgifter i overensstemmelse med artikel 26, stk. 1, i forordning (EU) 2024/1263 og efter Kommissionens meddelelse (C(2025) 2000 final, 19.3.2025). Den [dato, EUT: indsæt venligst datoen 8. juli 2025] vedtog Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for Litauen¹⁰.

⁹ Kommissionens udtalelse om Litauens udkast til budgetplan (C(2024) 9058 final, 26.11.2024).

¹⁰ Rådets henstilling om tilladelse til Litauen til at afvige fra de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som fastsat af Rådet i henhold til forordning (EU) 2024/1263 (aktivering af den nationale undtagelsesklausul), EUT [EUT: indsæt venligst i denne fodnote henvisning og dato for vedtagelsen af Rådets henstilling, jf. dokument ST 10473/25].

- (13) Den 21. oktober 2024 rettede Rådet en række landespecifikke henstillinger til Litauen som led i det europæiske semester 2024¹¹. Den [dato, EUT: indsæt venligst datoen 8. juli 2025] rettede Rådet en række landespecifikke henstillinger til Litauen som led i det europæiske semester 2025¹².

SAMMENDRAG AF PLANEN OG KOMMISSIONENS VURDERING HERAF

- (14) I overensstemmelse med artikel 16 i forordning (EU) 2024/1263 har Kommissionen foretaget følgende vurdering af planen:

Kontekst: makroøkonomisk og finanspolitisk situation og udsigter

- (15) Den økonomiske aktivitet i Litauen steg med 2,8 % i 2024 med udgangspunkt i en stærk stigning i det private forbrug og en stigende eksport af tjenesteydelser og til trods for et fald i investeringerne. Ifølge Europa-Kommissionens forårsprognose 2025 forventes økonomien at vokse med 2,8 % i 2025 med udgangspunkt i et stigende forbrug og en moderat stigning i investeringerne. I 2026 ventes det reale BNP at stige til 3,1 %, efterhånden som væksten i investeringer tager til. Væksten i potentielt BNP i Litauen forventes i prognoseperioden (2025-2026) at stige en anelse fra 2,7 % i 2024 til 2,8 % i 2025 og at falde til 2,2 % i 2026, drevet af en naturlig befolkningstilbagegang og et fald i antallet af personer i Litauen, der er flygtet fra krigen i Ukraine. Arbejdsløsheden lå på 7,1 % i 2024 og vil ifølge Kommissionens fremskrivninger være på 6,8 % i 2025 og 6,6 % i 2026. Inflationen (BNP-deflatoren) ventes at stige fra 3,4 % i 2024 til 3,6 % i 2025 for derefter at falde igen til 2,4 % i 2026.

¹¹ Rådets henstilling af 21. oktober 2024 om Litauens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker (EUT C, C/2024/6822, 29.11.2024).

¹² Rådets henstilling af [dato, EUT: indsæt venligst datoen 8. juli 2025] om Litauens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker, EUT [EUT: indsæt i denne fodnote venligst henvisning og dato for vedtagelsen af Rådets henstilling, jf. dokument ST 10975/25].

- (16) Hvad angår den finanspolitiske udvikling udgjorde Litauens offentlige underskud i 2024 1,3 % af BNP. Ifølge Europa-Kommissionens forårsprognose 2025 ventes det at stige til 2,3 % af BNP i 2025 og – ud fra en antagelse om uændret politik – at stabilisere sig på 2,3 % i 2026. Den offentlige gæld udgjorde 38,2 % af BNP ved udgangen af 2024. Ifølge Europa-Kommissionens forårsprognose 2025 ventes gældskvoten at stige til 41,2 % af BNP ved udgangen af 2025 og til 43,9 % ved udgangen af 2026. Kommissionens finanspolitiske prognose tager ikke hensyn til de politiktilsagn, der er indeholdt i de mellemfristede planer, før de understøttes med troværdigt bebudede og tilstrækkeligt specificerede konkrete politiske foranstaltninger.

Nettoudgiftskurs og væsentligste makroøkonomiske antagelser i planen

- (17) Litauens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag dækker perioden 2025-2029 og fremlægger en finanspolitisk tilpasning over fire år.
- (18) Planen indeholder alle de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 13 i forordning (EU) 2024/1263.
- (19) Planen indeholder et tilsagn om en nettoudgiftskurs som angivet i tabel 2, som svarer til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne på 5,0 % i årene 2025-2029 og 5,2 % i tilpasningsperioden 2025-2028.
- (20) De tekniske oplysninger (som antager en lineær tilpasning) svarer til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne på 4,2 % i årene 2025-2029 og på 4,3 % i årene 2025-2028. Den nettoudgiftskurs, der gives tilsagn om i planen, angives at føre til en strukturel primær saldo på 0,3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028). Det svarer til minimumsniveauet for den strukturelle primære saldo på 0,3 % af BNP i 2028 som meddelt af Kommissionen i de tekniske oplysninger den 31. januar 2025.
- (21) I planen antages det, at væksten i potentielt BNP vil falde til 1,8 % i 2029 (fra 2,8 % i 2024). Samtidig ventes vækstraten for BNP-deflatoren ifølge planen at stige til 3,4 % i 2025 (fra 2,8 % i 2024), før den falder til 2,5 % i 2028 og 2029.

Tabel 2: Nettoudgiftskurs og væsentligste antagelser i Litauens plan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Gennemsnit i planens løbetid 2025-2029	Gennemsnit i tilpasningsperioden 2025-2028
Vækst i nettoudgifterne (årlig, i %)	Ikke relevant	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3	5,0	5,2
Vækst i nettoudgifterne (kumuleret, fra basisåret 2024, i %)	Ikke relevant	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5	ikke relevant	ikke relevant
Vækst i potentielt BNP (i %)	2,8	2,5	2,3	2,1	2,0	1,8	2,2	2,2
Inflation (vækst i BNP-deflator, i %)	2,8	3,4	2,8	2,6	2,5	2,5	2,8	2,8

Kilde: Litauens mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag og Kommissionens beregninger.

Betydning af planens tilsagn vedrørende nettoudgifterne for den offentlige gæld

- (22) Hvis den nettoudgiftskurs, der er givet tilsagn om i planen, og de underliggende antagelser realiseres, vil den offentlige gæld ifølge planen gradvist stige fra 38,5 % af BNP i 2024 til 43,7 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028), jf. nedenstående tabel. Efter tilpasningen forventes den offentlige gæld at falde en anelse frem til 2031, hvorefter den atter vil stige på mellemlang sigt for at nå 48,4 % i 2038.

Tabel 3: Udvikling i offentlig gæld og offentlig saldo ifølge Litauens plan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Offentlig gæld (i % af BNP)	38,5	41,0	42,5	43,5	43,7	43,2	48,4
Offentlig saldo (i % af BNP)	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,2	-1,4	-3,0

Kilde: Litauens mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag.

Ifølge planen vil den offentlige gæld dermed forblive under traktatens referenceværdi på 60 % af BNP på mellemlang sigt. På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med gældskravet som fastsat i artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1263.

Betydning af planens tilsagn vedrørende nettoudgifterne for den offentlige saldo

- (23) Baseret på nettoudgiftskursen og antagelserne i planen vil det offentlige underskud falde fra 1,3 % af BNP til 1,2 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028). Ifølge planen vil den offentlige saldo således ikke overstige referenceværdien på 3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028).
- (24) Samtidig vil det offentlige underskud ikke overstige 3 % af BNP i de ti år, der følger efter tilpasningsperioden (dvs. frem til 2038). På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med underskudskravet som fastsat i artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1263.

Makroøkonomiske antagelser i planen

- (25) Planen er baseret på en række antagelser, der adskiller sig fra Kommissionens antagelser som meddelt Litauen den 31. januar 2025. Navnlig anvender planen den 28. februar 2025 som skæringsdato for de data og andre oplysninger, der er anvendt i forbindelse med de makroøkonomiske fremskrivninger. Med hensyn til de budgetmæssige fremskrivninger tager planen hensyn til de endelige data for budgetgennemførelsen i absolutte tal for 2024, som Eurostat offentliggjorde i april 2025, men anvender det nominelle BNP med en tidligere skæringsdato den 28. februar 2025. Foruden den senere skæringsdato for dataene og andre oplysninger bygger planen også på andre antagelser for yderligere ni variabler, nemlig potentielt BNP, BNP-deflator, implicitte renter og markedrenter, indkomstelasticitet i 2025, stock-flow-justeringer og engangsforanstaltninger samt gældens sammensætning og løbetidsprofil. Det er nødvendigt at undersøge disse forskelle i antagelserne nøje, navnlig da den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne i planen er højere end i de tekniske oplysninger. De forskelle i antagelserne, der har den største indvirkning på den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne, er anført nedenfor sammen med en særskilt vurdering af hver enkelt forskel.
- De makrofiskale variabler i planen er baseret på nyere statistiske data og skøn for 2024. Denne forskel anses for behørigt begrundet, da der anvendes nyere oplysninger. Navnlig viste det offentlige underskud sig at være lavere end antaget i Kommissionens tekniske oplysninger, hvilket medfører en bedre budgetmæssig udgangsstilling. Dette bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens løbetid end antaget af Kommissionen.
 - I planen tages der udgangspunkt i en udjævnet vækst i potentielt output, hvilket også bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens løbetid sammenlignet med Kommissionens antagelser. Muligheden for at anvende alternative potentielle vækstantagelser gives i artikel 36, stk. 1, litra f), i forordning (EU) 2024/1263, forudsat at den kumulative vækst i fremskrivningsperioden (dvs. frem til 2038) stort set er i overensstemmelse med Kommissionens antagelser, hvilket er tilfældet i planen. Denne antagelse anses derfor for behørigt begrundet.

- I planen anvendes en ajourført konvergensværdi for BNP-deflatoren, som er baseret på markedsforventningerne. Planen bygger også på en antagelse om en lidt lavere BNP-deflator i 2025 og en lidt højere BNP-deflator i 2026 end antaget af Kommissionen. Dette bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens løbetid. Forskellene kan delvis tilskrives de nyere oplysninger, navnlig vedrørende udviklingen i forbrugerprisinflationen i de første måneder af 2025, især i energi- og fødevarepriserne. Til gengæld bygger planen på en antagelse om en hurtigere tilnærmelse til konvergensværdien, end hvad der ville være tilfældet ud fra reglen om lineær konvergens, hvilket delvist opvejer virkningen af de øvrige forskelle i antagelserne vedrørende BNP-deflatoren på den maksimale vækst i nettoudgifterne. Selv om antagelserne for 2026 vedrørende deflatoren ikke tager højde for deflationen på råvaremarkederne siden april 2025, anses forskellene i antagelserne vedrørende BNP-deflatoren i betragtning af det kraftigere fald i 2027-2028 for at være behørigt begrundet.
- De tilsagn vedrørende væksten i nettoudgifter, der præsenteres i planen for så vidt angår 2025, viser, at Litauen for dette år forventer, at indkomstelasticiteten vil ligge over enhedselasticiteten. Dette bidrager til en højere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens løbetid end antaget af Kommissionen. Denne antagelse er ikke i overensstemmelse med den fælles ramme for gældsholdbarhedsanalyse.
- Planen bygger på mere forsigtige antagelser vedrørende implicitte renter og markedsrenter samt vedrørende stock-flow-justeringer end Kommissionens tekniske oplysninger. Dette bidrager til en lavere gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne i planens løbetid. Denne forskel kan tilskrives en forsigtig budgetpolitik og er derfor behørigt begrundet.

De øvrige forskelle i antagelserne har ikke nogen væsentlig indvirkning på den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne i forhold til Kommissionens antagelser. Overordnet set opvejes virkningen af de mere forsigtige antagelser vedrørende renter og stock-flow-justeringer på den gennemsnitlige vækst i nettoudgifter af forskellene i antagelserne vedrørende indkomstelasticitet i 2025. Dette betyder, at forskellene mellem den nettoudgiftskurs, der er beskrevet i planen, og den kurs, der følger af de tekniske oplysninger, kan tilskrives antagelser, som Kommissionen anser for at være behørigt begrundede. Overordnet set fører alle forskellene i antagelserne samlet set ifølge planen til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne, der er højere end den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne, som de tekniske oplysninger indebærer. Ud fra denne vurdering opfylder planen kravene i artikel 13, litra b), i forordning (EU) 2024/1263. Kommissionen vil tage hensyn til ovenstående vurdering af planens antagelser i fremtidige vurderinger af overholdelsen af nettoudgiftskursen.

Den finanspolitiske strategi i planen

- (26) Ifølge den vejledende finanspolitiske strategi i planen vil tilsagnene vedrørende nettoudgifterne blive indfriet ved hjælp af både udgiftsbegrænsninger og diskretionære indtægtsstigninger. Den finanspolitiske strategi omfatter skattepolitiske ændringer, som tager sigte på at forbedre progressiviteten i den personlige indkomstskat, fremme investeringer ved hjælp af en revision af selskabsskatten, udvide skattegrundlaget og mindske skatteunddragelse gennem mere intelligent forvaltning og internationalt samarbejde. Der fokuseres også på fremtidige besparelser i den offentlige sektor gennem nulbasebudgettering samt ved at reducere lavt prioriterede udgifter og foretage årlige udgiftsanalyser for at øge effektiviteten og give mulighed for at omfordele midler til højere prioriterede områder såsom nationalt forsvar. Specifikationen af de politiske foranstaltninger, der skal gennemføres, skal bekræftes eller justeres og kvantificeres i de årlige budgetter. Nogle foranstaltninger blev specificeret i budgettet for 2025, som blev vedtaget af det nationale parlament den 19. december 2024, mens andre forventes at blive bekræftet i de kommende budgetter. De foranstaltninger, der er planlagt for 2025, med en positiv finanspolitisk indvirkning omfatter på indtægtssiden en stigning i punktafgifterne, hovedsageligt på forurenende brændstoffer, samt en stigning i selskabsskattesatsen. Justeringerne af fritagelsen for personlig indkomstskat (dvs. den del af indkomsten, der ikke er skattepligtig) vil reducere indtægterne. På udgiftssiden er der planlagt stigninger i de offentlige lønninger, på forsvarsområdet og på pensionsområdet. Samtidig er gennemførelsen af den vejledende finanspolitiske strategi i planen præget af usikkerhed, dels fordi der stadig er uklarhed om flere specifikke foranstaltninger, dels fordi det generelt er vanskeligt at forudsige, hvor stort et omfang af yderligere indtægter der vil blive genereret som følge af foranstaltningerne til at bekæmpe skatteunddragelse, og dels fordi der stadig skal findes et finanspolitisk råderum til at øge udgifterne til sundhed, social beskyttelse og andre offentlige tjenester, som også henstillet af Rådet.

Påtænkte reformer og investeringer i planen, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og håndterer Unionens fælles prioriteter

- (27) I planen beskrives politiske hensigter vedrørende reformer og investeringer med henblik på at reagere på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, navnlig de landespecifikke henstillinger, og håndterer Unionens fælles prioriteter. Planen indeholder omkring 60 reformer og investeringer, hvoraf 11 støttes finansielt af genopretnings- og resiliensfaciliteten og 27 med midler fra fondene under samhørighedspolitikken. Reformerne og investeringerne i planen er baseret på et eksisterende regeringsstrategidokument ("plan for gennemførelse af Den Litauiske Republiks nittende regeringsprogram").
- (28) Hvad angår den fælles prioritet om en retfærdig grøn og digital omstilling, herunder klimamålene i forordning (EU) 2021/1119, indeholder planen reformer og investeringer, der tager sigte på at øge andelen af vedvarende energikilder ved at sikre, at de integreres i elnettet, øge energieffektiviteten i fjernvarme-, varmtvands- og kølingssystemerne og udvikle opladnings- og optankningsinfrastruktur til alternative brændstoffer. Planen indeholder også foranstaltninger til at fremme dekarboniseringen af den litauiske industri og øge incitamenterne til mere effektiv affaldsforebyggelse og -håndtering samt til nyttiggørelse af sekundære råstoffer. Endelig indeholder planen som led i udvidelsen af ultrahurtig bredbåndsdækning i landet foranstaltninger til udvikling af mobil infrastruktur, som er nødvendig for at kunne operere i mindst fem litauiske amter. Disse foranstaltninger bidrager sammen med andre foranstaltninger i planen til at efterkomme de landespecifikke henstillinger fra 2023, 2022, 2020 og 2019 vedrørende modvirkning af klimaændringer og bæredygtighed, navnlig dekarbonisering og udvidelse af produktionen af vedvarende energi, såvel som energieffektivitet og udviklingen af bæredygtig transport. Foranstaltningerne bidrager også til at efterkomme de landespecifikke henstillinger vedrørende udbredelsen af bredbåndnet med meget høj kapacitet.

- (29) Hvad angår den anden prioritet vedrørende social og økonomisk modstandsdygtighed, herunder den europæiske søjle for sociale rettigheder, indeholder planen reformer og investeringer, der har til formål at ændre indekseringsordningen for grundbeløbene for sociale ydelser for at sikre, at beløbet i højere grad afspejler prisudviklingen og gennemsnitslønningerne, tilpasse indekseringen af den sociale pension, forbedre gennemførelsen af beskæftigelsesstøtteforanstaltninger, indføre en holdbar budgetbaseret finansieringsmodel for voksenuddannelse og udvikle et netværk af regionale karrierecentre i hele landet. Planen indeholder også reformer og investeringer, der har til formål at indføre kvalitetskrav til sociale boliger samt fastsætte, gennemføre, anvende og opretholde kvalitetskrav for sociale tjenesteydelser. Endelig søger planen at forbedre adgangen til og kvaliteten af sundhedsplejen, afhjælpe manglen på sundhedspersonale og forbedre sygdomsforebyggelsen. Disse reformer og investeringer bidrager til at efterkomme de landespecifikke henstillinger fra 2024, 2023, 2022, 2020 og 2019 vedrørende forbedring af planlægningen og ydelsen af sociale tjenesteydelser, forbedre gennemførelsen af aktive arbejdsmarkedspolitikker, styrke modstandsdygtigheden i sundhedssystemet samt mindske omfanget af ulighed, fattigdom og social udstødelse.
- (30) Med hensyn til den fælles prioritet om energisikkerhed indeholder planen foranstaltninger til at færdiggøre det strategiske projekt "Harmony Link" mellem Litauen og Polen og styrke modstandsdygtigheden i energisystemerne på strategiske lokaliteter ved at installere antidronesystemer, oplagre udstyr eller opføre beskyttelsesmure. Disse reformer og investeringer bidrager til at efterkomme den landespecifikke henstilling fra 2023 om energisikkerhed.
- (31) Med hensyn til den fælles prioritet om forsvarskapaciteter indeholder planen reformer og investeringer, der tager sigte på at udvikle den nationale infanteridivision og dens understøttende militærenheder, udvikle den nødvendige infrastruktur til at huse den tyske brigade i Litauen, styrke Litauens forsvarsindustri og fremme videnskabelige og teknologiske fremskridt.
- (32) Planen indeholder oplysninger om sammenhængen og, hvor det er relevant, komplementariteten med fondene under samhørighedspolitikken og Litauens genopretnings- og resiliensplan. Planen indeholder foranstaltninger fra genopretnings- og resiliensplanen, f.eks. gennemførelsen af produktionskapaciteten til vedvarende energi og udviklingen af infrastruktur til anvendelse af vedvarende energi i transportsektoren eller forbedringen af beskæftigelsesstøtteforanstaltninger. Planen understøtter også de samme målsætninger som genopretnings- og resiliensplanen.

- (33) Formålet med planen er at hjælpe med at dække det behov for offentlige investeringer i Litauen, der vedrører Unionens fælles prioriteter. Investeringsbehovet vedrører særligt de investeringer, der er beskrevet i afsnittet om reformer og investeringer. Hvad angår forsvarsområdet forklares det i planen, at Litauens statslige forsvarsråd har udtrykt ambitioner om at afsætte 28 mia. EUR til forsvar mellem 2026 og 2030, hvilket svarer til 5-6 % af BNP om året. Det er over NATO's referencemål på 2 % af BNP.

Konklusion på Kommissionens vurdering

- (34) Overordnet set finder Kommissionen, at Litauens plan opfylder kravene i forordning (EU) 2024/1263.

RÅDETS SAMLEDE KONKLUSION

- (35) Rådet ser med tilfredshed på Litauens mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag og mener, at en fuldstændig gennemførelse heraf vil bidrage til at sikre sunde offentlige finanser og støtte holdbarheden af den offentlige gæld samt bæredygtig og inklusiv vækst.
- (36) Rådet noterer sig Kommissionens vurdering af planen. Rådet opfordrer imidlertid Kommissionen til at forelægge sin vurdering af fremtidige planer i et særskilt dokument i forhold til Kommissionens henstillinger med henblik på Rådets henstillinger.
- (37) Rådet noterer sig Kommissionens vurdering af nettoudgiftskursen og de vigtigste makroøkonomiske antagelser i planen, herunder i forbindelse med Kommissionens forudgående vejledning, samt betydningen af planens nettoudgiftskurs for det offentlige underskud og den offentlige gæld. Rådet noterer sig Kommissionens vurdering, at de makroøkonomiske og finanspolitiske antagelser, selv om de i nogle tilfælde afviger fra Kommissionens antagelser, bl.a. for at tage højde for ajourførte makroøkonomiske og finanspolitiske data, generelt er behørigt begrundede og understøttet af sunde økonomiske argumenter. Rådet noterer sig planens brede finanspolitiske strategi og risiciene forbundet med udsigterne, som kan påvirke realiseringen af det makroøkonomiske scenario samt de underliggende antagelser og opfyldelsen af planens nettoudgiftskurs. Rådet ser med tilfredshed på, at planen er blevet forelagt for parlamentet. Rådet noterer sig også, at geopolitiske risici kan lægge pres på forsvarsudgifterne.
- (38) Rådet forventer, at Litauen er rede til at tilpasse sin finanspolitiske strategi efter behov for at sikre, at landets nettoudgiftskurs opfyldes. Rådet er besluttet på nøje at overvåge den økonomiske og finanspolitiske udvikling, herunder den, der ligger til grund for scenariet i planen.
- (39) Rådet mener, at der i god tid inden næste runde af den finanspolitiske overvågning er behov for yderligere drøftelser med henblik på at nå frem til en fælles forståelse af betydningen for den årlige overvågning af vækstraterne i de kumulative nettoudgifter.

- (40) Rådet noterer sig Kommissionens beskrivelse af de reform- og investeringsbehov og de påtænkte reformer og investeringer, der reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og understreger betydningen af at sikre gennemførelsen af disse reformer og investeringer. Rådet vil på grundlag af rapporter fra Kommissionen vurdere disse reformer og investeringer og overvåge deres gennemførelse inden for rammerne af det europæiske semester.
- (41) Rådet ser frem til Litauens årlige statusrapporter, der navnlig skal indeholde oplysninger om fremskridtene med gennemførelsen af den nettoudgiftskurs, som Rådet har fastsat, og gennemførelsen af bredere reformer og investeringer inden for rammerne af det europæiske semester.
- (42) I overensstemmelse med artikel 17 i forordning (EU) 2024/1263 bør Rådet rette en henstilling til Litauen om fastsættelse af den nettoudgiftskurs, der er anført i planen,

HENSTILLER, at Litauen

1. sikrer, at væksten i nettoudgifter ikke overstiger de maksimumsgrænser, der er fastsat i bilag I til denne henstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand

Maksimale vækstrater i nettoudgifterne (årlige og kumulerede vækstrater, i nominelle værdier)**Litauen**

År		2025	2026	2027	2028	2029
Vækstrater (i %)	Årlig	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3
	Kumuleret*	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5

* De kumulerede vækstrater beregnes med 2024 som basisår. De kumulerede vækstrater anvendes i den årlige overvågning af efterfølgende overholdelse i kontrolkontoen.